

KAMER VAN BEROEP GEMEENSCHAPSONDERWIJS**BESLISSING****GO / 2014 / 09 / ... / 21 OKTOBER 2014**

Inzake ..., wonende ... te ... bijgestaan door ..., advocaat te ...,

Verzoekende partij

Tegen ..., ... te ..., vertegenwoordigd door ..., advocaat te ...,

Verwerende partij

Met een ter post aangetekende brief dd. 21 augustus 2014 heeft ..., namens..., beroep ingesteld tegen de beslissing van 30 juni 2014 van de algemeen directeur van ... waarbij ... de tuchtstraf van de afhouding van 10% wedde voor de duur van één maand wordt opgelegd.

1. Over het verzoek tot wraking van een lid

Met een aangetekende brief dd. 2 september 2014 deelt ...mede dat zij ... wenst te wraken omdat ... de bestreden beslissing heeft genomen.

Daar ... voor de behandeling van de voorliggende zaak niet zetelt, moet niet verder worden ingegaan op het wrakingsverzoek.

2. Over de relevante gegevens de zaak

... is vastbenoemd studiemeester-opvoeder in ... te

Op 11 december 2013 wordt in het radioprogramma ‘...’ (...) een reportage met betrekking tot ‘noodinternaten’ uitgezonden. In de reportage hoort de luisteraar dat een journalist in een opvangcentrum wordt rondgeleid; tijdens de rondleiding wordt gesproken over de overjaarse en ontoereikende installaties in de verblijven van de kinderen en de begeleiders; er wordt gewezen op de grote inzet van het personeel in ondankbare omstandigheden.

Op 17 december 2013 stelt ..., directeur van ..., een vaststellingsfiche op met betrekking tot de radio-uitzending van 11 december. Er wordt gesteld dat ... de betrokken journalist rondleidde, “ondanks de instructie dat contacten met de pers dienen te verlopen via de woordvoerder van de scholengroep”, dat zij de reporter “tijdens haar shift van 7 december zonder enige melding of vraag om toestemming aan haar hiërarchische meerdere(n) liet binnenglippen in het opvangcentrum en rondleidde” en dat zij in de reportage “een erg eenzijdig negatief beeld over de werking van het opvangcentrum” schetst en daarbij afbreuk doet aan “alle werk en initiatief dat door tal van personen op meerdere echelons gedurende meerdere jaren ondernomen werd”.

Op 24 december 2013 beantwoordt ... de vaststellingsfiche. Zij stelt dat zij in de reportage “op geen enkele manier en geen enkel ogenblik het beleid, noch de werking van het opvangcentrum in vraag heeft gesteld”.

... wordt door de algemeen directeur van de scholengroep, daartoe gemachtigd door de raad van bestuur, uitgenodigd om zich op een hoorzitting op 13 februari 2014, in het kader van de voorgenomen tuchtmaatregel van de afhouding van 10% wedde gedurende zes maanden, te verantwoorden voor de volgende tenlastelegging:

“het, tijdens uw shift van 7 december 2013, zonder enige melding of vraag en toestemming van uw hiërarchische overste en ondanks de instructie dat contacten met de pers dienen te verlopen via de woordvoerder van de scholengroep, laten

binnenglippen en rondleiden van een reporter in het opvangcentrum waarbij u in de In het radioprogramma (...) uitgezonden reportage een erg negatief beeld over de werking van het opvangcentrum schetst en waarbij u op die manier afbreuk doet aan alle werk en initiatief dat door tal van personen op meerdere echelons gedurende meerdere jaren ondernomen werd.”

Tijdens de hoorzitting van 13 februari 2014 ontstaat betwisting over de vraag of ... vóór de opname van de reportage kennis had van ‘shiftinstructies’ met daarin de richtlijn dat bij vragen van de pers doorverwezen moet worden naar de woordvoerder van de scholengroep. Om die reden beslist de algemeen directeur om de Onderzoeksce van het GO! in te schakelen teneinde een onderzoek te voeren naar de datum waarop ... kennis nam van een instructie van de scholengroep met betrekking tot het te woord staan van de pers.

Het onderzoek van de Onderzoeksce resulteert in een verslag van 23 april 2014. De Onderzoeksce meent dat niet met absolute zekerheid kan gesteld worden dat de ‘shiftinstructies’ voor de herfstvakantie 2013, die ... werden voorgelegd tijdens de hoorzitting van 13 februari 2014 en waarin is opgenomen dat de pers dient doorverwezen te worden naar de woordvoerder van de scholengroep, het origineel document is dat op 25 oktober 2013 werd voorgelegd aan het personeel van het opvangcentrum en door ... werd ondertekend. De Onderzoeksce stelt echter dat er geen aanwijzingen zijn om aan de authenticiteit van de shiftinstructies van 25 oktober 2013 te twijfelen en besluit: “Dat betekent dat de passage over het doorverwijzen van de pers naar woordvoerder ... al in de shiftinstructies moet hebben gestaan toen er op 25 oktober 2013 een shiftvergadering plaats vond waarop ... aanwezig was en op het moment waarop ze (aansluitend of later dat weekend) de shiftinstructies ondertekend heeft.”

Na kennisname van het verslag van de Onderzoeksce, nodigt de algemeen directeur op 26 mei 2014 ... uit voor een tweede hoorzitting op 10 juni 2014. Op verzoek van ... wordt de hoorzitting uitgesteld naar 30 juni 2014. Op die dag wordt de betrokken radiojournalist ... als getuige gehoord.

Na de hoorzitting van 30 juni 2014 beslist de algemeen directeur van de scholengroep dat de ten laste gelegde feiten bewezen zijn en dat aan ... de tuchtmaatregel van de afhouding van 10% wedde voor de duur van één maand wordt opgelegd.

De beslissing wordt aan ... betekend met een ter post aangetekende brief dd. 4 augustus 2014.

Tegen deze beslissing tekent ... beroep aan bij de Kamer van Beroep met een ter post aangetekende brief dd. 21 augustus 2014.

3. Het procedureverloop

Het administratief dossier werd op 10 september 2014 door een vertegenwoordiger van de centrale administratie van het Gemeenschapsonderwijs op het secretariaat van de Kamer neergelegd.

... heeft namens verwerende partij, met een ter post aangetekende brief dd. 7 oktober 2014 een verweerschrift ingediend. De verwerende partij heeft woonplaatskeuze gedaan bij haar raadsman.

De partijen werden voor de hoorzitting regelmatig opgeroepen met ter post aangetekende brieven dd. 28 augustus 2014 en 2 september 2014 en waren op de hoorzitting aanwezig of vertegenwoordigd.

Er werden geen getuigen gehoord.

4. Over de ontvankelijkheid van het beroep

Het beroep is tijdig en in de geëigende vorm ingediend.

5. De grond van de zaak: het bestaan van een tuchtfait

5.1. ... is tuchtrechtelijk gestraft omdat a) zij “zonder melding of vraag (om) toestemming” en ondanks “een instructie dat contacten met de pers via de woordvoerder van de scholengroep moeten verlopen”, een reporter in het opvangcentrum heeft “laten binnenglippen” en “rondgeleid heeft in het opvangcentrum” en b) omdat zij in de radioreportage over die rondleiding een “erg negatief beeld over de werking van het opvangcentrum (geschetst heeft)”, daarbij “afbreuk doend aan alle werk en initiatief” van vele mensen gedurende meerdere jaren.

5.2. Over de volgende feiten bestaat geen betwisting: Parallel met een opvolgingsdiscussie in het Vlaams Parlement over de situatie van de opvangcentra heeft een VRT-journalist, omdat zijn contacten met de persverantwoordelijke van het GO! aangaande zijn vraag voor een bezoek aan een opvangcentrum nog geen positief resultaat hadden verkregen, met... contact gehad. Zij heeft de journalist op 7 december 2013 tijdens haar werkuren in het centrum rondgeleid en daarover is een radioreportage gemaakt die op 11 december 2013 in het ...-programma ‘...’ werd uitgezonden. In de reportage zelf maakte ... eerst melding van een “overjaarse badkamer waar eigenlijk niets in orde is”, waar zelfs de douchekoppen werden weggenomen, met in het midden een “open en bloot” vrijstaand toilet. Vervolgens geeft zij een sfeerbeeld gegeven van de grote slaapzaal zonder privacy voor de kinderen en brandonveilig en van een “gang met chambretten” waarbij zij bevestigt dat het eigenlijk om “hokken” gaat. Zij stipt ook aan dat de begeleiders “heel vaak” de gerichte activiteiten met eigen geld betalen en dat de woonvertrekken van de begeleiders geen enkele privacy garanderen. Zij besluit dat een jaar voordien een collega uit De Haan “het probleem aangekaart heeft”, dat er toen veel beloofd is maar dat er “helemaal niets” gebeurd is. Op het gesprek met... volgde dan een telefonisch gesprek met de Vlaamse minister van Welzijn over de toestand van de opvangcentra en de plannen van de regering.

5.3. De verzoekster betwist dat haar optreden een tuchtvergriep uitmaakt. Zij stelt dat de shiftinstructie van 25 oktober 2013 waarnaar de algemeen directeur verwijst, geen algemeen karakter had en dat zij ten tijde van het opnemen van de reportage

niet op de hoogte was van een algemene instructie over algemeen contactverbod met de pers -er bestond enkel een instructie over een contactverbod voor een bepaald geval-. Zij heeft op 7 december 2013 een VRT-journalist in de instelling binnengelaten. De wijze waarop de journalist zich bij haar legitimeerde wekte bij haar het vertrouwen dat een objectieve en kwaliteitsvolle reportage zou opgemaakt worden; overigens had de journalist voordien zijn komst aangekondigd aan de persverantwoordelijke van het GO!. Zij betoogt dat er, voor zover de persoonlijke levenssfeer gegarandeerd wordt, geen probleem kan zijn met betrekking tot de openheid in een onderwijsinstelling en dat in de reportage niets werd gezegd wat nog niet geweten was. De radiojournalist heeft een serene en objectieve reportage gemaakt, zelfs met enige verbloeming -op haar verzoek- van de realiteit m.b.t. de fixatieriemen en de sloten op de deur; het verzwijgen van de op handen zijnde nieuwbouw kan geen verantwoording zijn voor de erbarmelijke toestand van de opvang. In die zin heeft zij geen “erg negatief beeld over de werking van het opvangcentrum” geschetst: zij heeft enkel de reëel bestaande erbarmelijke toestand beschreven, zoals die overigens ook reeds uit de nulmeting van de administratie gebleken was; zij heeft weliswaar aangestipt dat de douchekoppen weggenomen waren, maar over het feit dat dit kaderde in een vervanging was niet gecommuniceerd; zij heeft niet gesproken over de aanwezigheid van fixatiebanden en van sloten op de deuren, hetgeen reeds bij de nulmeting door de directie verborgen was gehouden. Zij heeft ook geen “afbreuk gedaan aan alle werkinitiatief van tal van personeelsleden”, want zij heeft expliciet gewezen op de inzet van het personeel op het vlak van het opfrissen van de lokalen en het bekostigen van materiaal voor speciale activiteiten. Zij besluit dat zij een sereen verslag heeft gegeven van de bestaande situatie, dat zij rekening heeft gehouden met de instructie van de directie om de infrastructuur en de implicaties hiervan op de werking van de instelling “positiever voor te stellen dan (zij) is” en dat zij gehandeld heeft vanuit de bekommernis dat het minimaliseren van het probleem niet in het belang van de kinderen is. Zij besluit dat zij geen van de bepalingen van het rechtspositiedecreet, waarnaar de algemeen directeur verwijst, geschonden heeft: artikel 6 niet omdat “niet de beschrijving van de gebrekkige infrastructuur” in strijd is met het belang van het GO! en van de leerlingen, “maar de gebrekkige infrastructuur op zich”; artikel 7 niet omdat zij met haar optreden precies de rechten van de mens en van het kind respecteert en ook oog heeft voor de positieve inzet van het personeel; artikel 8

niet omdat zij, door de alarmbel te luiden, geen enkele handeling heeft gesteld die het vertrouwen van het publiek kon schaden of afbreuk kon doen aan de eer of waardigheid van haar functie in het onderwijs; het is veeleer het opleggen van een tuchtstraf aan iemand die opkomt voor de zwakkeren en de alarmbel luidt dat strijdt met de belangen van het GO! en van het kind.

5.4 Het binnenlaten en rondleiden van de radioreporter.

5.4.1. Het staat vast dat... haar hiërarchische meerderen niet bij de zaak betrokken heeft toen de radioreporter haar vroeg om de situatie ter plaatse in het opvangcentrum te bekijken. Zij heeft, in een aangelegenheid die buiten haar eigenlijk takenpakket ligt, eigengereid gehandeld en de normale gezagsuitoefening binnen de instelling en de organen van het GO! doorkruist. Dergelijk deloyaal optreden maakt een tekortkoming aan haar ambtsverplichtingen uit, zoals die in algemene termen omschreven zijn in hoofdstuk II van het rechtspositiedecreet.

5.4.2. Zou die principiële stelling gewis genuanceerd moeten worden in geval er aanwijzingen kunnen gevonden worden dat ... rechtmatig de vrees kon koesteren dat een vraag tot toelating zinloos was, bijvoorbeeld omdat zij ervaren had dat de hiërarchie een mistoestand wenste te verbergen, dan stelt de Kamer van Beroep vast dat de verzoekster geen dergelijke aanwijzingen naar voren schuift en dat die ook niet uit het dossier oplichten. Er blijkt integendeel uit het mailverkeer dat de journalist en de persverantwoordelijke van het GO! gevoerd heeft, dat niemand die op de hoogte was van de problematiek beschikbaar was. Een leemte die de verzoekster dan eigener initiatief en zonder verdere ruggespraak heeft ingevuld.

5.4.3. De algemeen directeur heeft geoordeeld dat de verplichting om de contacten met de pers via de woordvoerder van de instelling te laten gebeuren vervat lag in de shiftinstructie van 25 oktober 2013. De Kamer van Beroep is van oordeel dat die verplichting, toegepast op de functie van een opvoeder, veeleer steun vindt in de algemene deontologische regels dat het personeel het belang moet behartigen van de instelling waar het tewerkgesteld is, dat het zich in zijn dienstbetrekkingen correct moet gedragen en dat het de taken die hem opgedragen zijn nauwgezet moet vervullen met inachtneming van de door de wet en het decreet ingestelde

gezagsverhoudingen. In die zin is het dienstbevel om de contacten met de pers via de woordvoerder te laten verlopen -zelfs indien dit als een algemene richtlijn mag gelezen worden- voor de verzoekster niet meer dan een herhaling van de algemene deontologische regel.

5.4.4. De Kamer van Beroep neemt aan dat ..., door eigener gezag een buitenstaander -radiojournalist- in de instelling binnen te laten en hem rond te leiden, een tuchtinbreuk begaan heeft.

5.5. Het schetsen, in de radioreportage, van een “erg negatief beeld over de werking van het centrum”, waardoor “afbreuk wordt gedaan” aan het werk en de inspanningen van velen.

5.5.1. ... heeft in de reportage gewezen op de overjaarse en onaangepaste infrastructuur van de instelling. Zij heeft daarmee inderdaad een negatief beeld geschetst van de concrete leefomstandigheden van de kinderen en de begeleiders en dat negatief beeld zelfs versterkt door te stellen dat veel beloftes werden gemaakt maar dat er niets gebeurde, daarbij veronachtzamen dat de plannen voor de nieuwbouw uitgewerkt werden. Daartegenover heeft zij wel degelijk op lovende wijze het werk van de begeleiders in beeld gebracht.

5.5.2. Het “erg negatief beeld” van de infrastructuur -en dus de werking- van de instelling strookt met de werkelijkheid en was voorheen reeds door een officiële instantie vastgesteld: het tussentijds rapport van de onderwijsinspectie, opgemaakt in juni/juli 2013 -het “nulrapport”-, reveleert de “gedateerde” infrastructuur van het slaapgedeelte en de sanitaire ruimtes, het gebrek aan sanitaire voorzieningen en het grote risico op het vlak van privacy en grensoverschrijdend gedrag. Hetzelfde verslag wijst ook op de vlotte organisatorische samenwerking, het positief klimaat en de kwaliteitsvolle werking binnen de instelling en ook dat heeft ... onder de aandacht gebracht. De verzoekster heeft in wezen dus alleen maar gezegd hoe de realiteit was, zoals ook de inspectie reeds had vastgesteld.

5.5.3. Wanneer de luisteraar van de radioreportage dus een negatief beeld van de instelling -de infrastructuur en de moeilijke werking die daarmee verbonden is-

krijgt, dan strookt dit met de realiteit. Dit betekent dat het “negatief beeld” op zich geen grond voor een tenlastelegging kan zijn.

Gewis kan het verspreiden van informatie over die negatieve situatie een overtreding van de deontologische regels vormen, maar dit is niet waar deze tenlastelegging op slaat. En ook het verwijt dat de reportage geen gewag maakt van het “werk en initiatief van tal van personen” -anders gezegd het verwijt dat ... geen totaalbeeld van de instelling heeft gegeven door bv. te verwijzen naar de nieuwbouw- is in wezen een aspect van en dus besloten in de eerste tenlastelegging, in die zin dat de bevoegde hiërarchische meerdere, in geval de verzoekster hem een toelating tot rondleiding had gevraagd, de verzoekster had kunnen verplichten om zich niet te beperken tot een beschrijving van de bestaande toestand, maar ook te verwijzen naar geplande initiatieven.

5.5.4. Het negatief beeld dat de verzoekster van de inrichting geschetst heeft strookt met de realiteit. Zij heeft gewezen op de positieve inbreng van het personeel. Zij heeft zich beperkt tot het weergeven van een sfeerbeeld van de bestaande situatie. Dergelijk handelen kan niet als een tuchtinbreuk gecatalogeerd worden.

6. De strafmaat

6.1. De Kamer van Beroep is van oordeel dat ..., door een radioreporter in de instelling binnen te laten en hem een rondleiding te geven, tekort gekomen is aan haar ambtsverplichtingen. Dit betreft een ernstige tekortkoming.

Daar tegenover staat dat de verzoekster zelf niet het initiatief genomen heeft voor de rondleiding -het is de reporter die haar aangesproken heeft- en dat zij, door de journalist te vragen om geen melding te maken van gegevens die ook niet bekend waren geraakt ter gelegenheid van de inspectie in het kader van het ‘nulrapport’, blijk gegeven heeft van haar bekommernis om niet verder te gaan dan wat reeds officieel was vastgesteld.

6.2. De Kamer van Beroep is de overtuiging toegedaan dat ... geheel ondoordacht ingegaan is op het verzoek van de radioreporter en dat zij derhalve zonder enig

opzet voorbijgegaan is aan de verplichting om haar meederen te consulteren alvorens de rondgang van de reporter toe te laten.

Vanuit dat oogpunt komt de tuchtstraf van de inhouding van een deel van de wedde de kamer van beroep te zwaar voor. Zij is van oordeel dat een blaam volstaat om de verzoekster op het goede spoor te houden.

BESLISSING

Gelet op het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 22 mei 1991 omtrent de evaluatie, maatregelen van orde en tucht in het gemeenschapsonderwijs, zoals gewijzigd;

Gelet op het Besluit van de Vlaamse Minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel van 6 augustus 2009 houdende aanstelling van de voorzitter en plaatsvervangende voorzitters van de Kamer van Beroep voor het personeel van het gemeenschapsonderwijs, zoals gewijzigd;

Gelet op het Werkingsreglement van de Kamer van Beroep, zoals goedgekeurd op 10 november 2011;

Gelet op de hoorzitting van 21 oktober 2014;

Na beraadslaging;

Na geheime stemming over de vraag of ... een erg negatief beeld over de werking van het opvangcentrum heeft geschetst, met 5 stemmen voor en 6 stemmen tegen,

Na geheime stemming over de tuchtmaatregel van de afhouding van 10% wedde gedurende 1 maand, met 4 stemmen voor en 7 stemmen tegen,

Na geheime stemming over de tuchtmaatregel van de blaam, met 10 stemmen voor en 1 stem tegen,

Artikel 1

De beslissing van de algemeen directeur van ... van 30 juni 2014 waarbij ... de tuchtstraf van de afhouding van 10% wedde voor de duur van één maand wordt opgelegd, wordt vernietigd.

Artikel 2

Aan ... wordt de tuchtmaatregel van de blaam opgelegd.

Aldus uitgesproken te Brussel op 21 oktober 2014.

De Kamer van Beroep was samengesteld uit :

De heer André VANDENDRIESSCHE, voorzitter;

Mevrouw P. DE VIS, mevrouw L. VANDECAN en de heren W. ODDERY, T. SCHURMANS, H. SWERTS en D. VONCKERS, vertegenwoordigers van het gemeenschapsonderwijs;

Mevrouw K. DE DIER en de heren G. ACHTEN, L. BOGHE, L. BRUSSEEL en C. WALGRAEF, vertegenwoordigers van de vakorganisaties;

Om de pariteit onder de geledingen te herstellen neemt, na loting, de heer ODDERY niet deel aan de stemming.

De heer F. STEVENS, secretaris.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waarvan één exemplaar voor elke partij en voor het dossier.

De Secretaris,

De Voorzitter,

F. STEVENS,

A. VANDENDRIESSCHE